

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-1533
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446
23, 32 IR 40 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120
6, 18, 20, 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslas ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-1533 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 23, 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 6, 18, 20, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3), parengti, siekiant tobulinti teisinį reglamentavimą ir mažinant ypač didelės apimties savivaldybės merų funkcijas, kurių vykdymą sunku užtikrinti vienam asmeniui (atsižvelgiant į darbo krūvį, užimtumą, nedarbingumą, atostogas, ar kitas su darbo organizavimu susijusias aplinkybes) ir numatyti galimybę įgalioti šias pareigas atlikti savivaldybės administracijos direktorių ar kitą valstybės tarnautoją.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos Seimo narys.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Įstatymų teisinis reguliavimas nuo 2023-04-01 galiojančiuose ir siūlomose keisti straipsniuose:

3.1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme Nr. I-1533:

3.1.1. pagal 27 straipsnio 2 dalies 12 punktą *meras tvirtina* detaliuosius planus ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Pagal šio straipsnio 2 dalies 13 punktą *meras įstatymų nustatytais atvejais tvirtina* žemėtvarkos planavimo dokumentus. Siekiant, kad meras turėtų galimybę įgalioti savivaldybės administracijos direktorių tvirtinti detaliuosius planus ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentus bei žemėtvarkos planavimo dokumentus, tikslinga papildyti šio straipsnio 2 dalį nauju punktu.

3.2. Lietuvos Respublikos žemės įstatyme Nr. I-446:

3.2.1. pagal 23 straipsnio 2 dalį sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (-us) priima detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, o urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, priima *meras*. Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė. Siekiant, kad minėtą sprendimą galėtų priimti ne tik meras, bet ir ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, tikslinga 23 straipsnio 2 dalies formuluotė;

3.2.2. pagal 32 straipsnio 4 dalies 1 punktą savivaldybės taryba įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina savivaldybės lygmens žemėtvarkos schemas, o *meras* – vietovės lygmens žemėtvarkos schemas ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus. Siekiant, kad vietovės lygmens žemėtvarkos schemas ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus galėtų tvirtinti ne tik meras, bet ir jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, tikslinga 32 straipsnio 4 dalies 1 punkto formuluotė;

3.2.3. pagal 40 straipsnio 2 dalį žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą organizuoja *savivaldybės administracijos direktorius*. Siekiant, kad sprendimą dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ar motyvuotą atsisakymą jį rengti galėtų priimti meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, tikslinga 40 straipsnio 2 dalies formuluotė;

3.2.4. pagal 40 straipsnio 4 dalį asmenys, turintys teisę inicijuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą, prašymus leisti rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus pateikia *merui*. Siekiant, kad būtų numatyta galimybė prašymus leisti rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus pateikti *merui* ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui, tikslintina 40 straipsnio 4 dalies formuluotė;

3.2.5. pagal 40 straipsnio 7 dalies 4 punktą suderintus ir Nacionalinės žemės tarnybos patikrintus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus *tvirtina meras* Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas tvirtinamas tik gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad šį projektą tvirtinti tikslinga. Siekiant, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus tvirtintų ne tik *meras*, bet ir jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, tikslintina 40 straipsnio 7 dalies 4 punkto formuluotė;

3.2.6. pagal 40 straipsnio 9 dalį du bendrą ribą turintys žemės sklypai gali būti perdalijami nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto. Tvarka ir atvejai, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto, nustatomi Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse. Sprendimą dėl šių perdalijimo būdu patikslintų žemės sklypų plotų ir ribų patvirtinimo pagal žemės savininkų ir *mero* suderintus žemės sklypų planus priima Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas. Siekiant, kad sprendimą dėl šių perdalijimo būdu patikslintų žemės sklypų plotų ir ribų patvirtinimo pagal žemės savininkų ir *mero* ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo suderintus žemės sklypų planus priimtų Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas, tikslintina 40 straipsnio 9 dalies formuluotė.

3.3. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme Nr. I-1120:

3.3.1. pagal 6 straipsnio 3 dalį „Fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai turi planavimo iniciatyvos teisę (toliau – planavimo iniciatoriai) ir gali Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis tik savo valia ir sprendimu teikti savivaldybei ar kitų įstatymų nustatytiems specialiojo teritorijų planavimo organizatoriams pasiūlymus dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo, šio įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais – dėl savivaldybės lygmens bendrojo plano koregavimo. Savivaldybės administracijos direktorius ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai per 10 darbo dienų nuo šio pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija ar jos įgaliota institucija šio įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis gali teikti savivaldybei pasiūlymus dėl savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrojo plano koregavimo. *Savivaldybės savivaldybės administracijos direktorius* per 5 darbo dienas nuo Krašto apsaugos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos ir per 15 darbo dienų nuo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ar jos įgaliotos institucijos pasiūlymo gavimo dienos priima sprendimą dėl atitinkamo bendrojo plano koregavimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotai šį pasiūlymą atmeta. Sprendimas priimti pasiūlymą kartu su planavimo organizatoriaus sprendimu dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo ir teritorijų planavimo tikslų projektu viešinamas šio įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Apie motyvuotą sprendimą atmesti pasiūlymą informuojamas planavimo iniciatorius ir sprendimas skelbiamas savivaldybės ar kitų įstatymų nustatytų specialiojo teritorijų planavimo organizatorių interneto svetainėse. *Savivaldybės administracijos direktorius* ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai neturi teisės reikalauti naudotis iniciatyvos teise, kai šiame įstatyme nustatytais atvejais numatyta veiklai įgyvendinti teritorijų planavimas nereikalingas. Priėmus sprendimą rengti, keisti ar koreguoti siūlomą teritorijų planavimo dokumentą, planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi ar kitų įstatymų nustatytu specialiojo teritorijų planavimo organizatoriumi Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartį, numatančią teritorijų planavimo dokumento rengimą, keitimą, koregavimą ir (ar) finansavimą (jeigu kitokia teritorijų planavimo dokumentų finansavimo tvarka nenustatyta kituose specialiojo teritorijų

planavimo dokumentų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose). Teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis skelbiama viešai savivaldybės ar kitų įstatymų nustatyto specialiojo teritorijų planavimo organizatoriaus interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.“ Siekiama, kad: *savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai per 10 darbo dienų nuo šio pasiūlymo gavimo dienos privalėtų priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą arba motyvuotai atmesti pasiūlymą; *meras, ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* per 5 darbo dienas nuo Krašto apsaugos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos ir per 15 darbo dienų nuo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ar jos įgaliotos institucijos pasiūlymo gavimo dienos priima sprendimą dėl atitinkamo bendrojo plano koregavimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotai šį pasiūlymą atmeta; *meras, ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai neturi teisės reikalauti naudotis iniciatyvos teise, kai šiame įstatyme nustatytais atvejais numatyti veiklai įgyvendinti teritorijų planavimas nereikalingas. Atsižvelgiant į tai, tikslintina 6 straipsnio 3 dalies formuluotė;

3.3.2. pagal 18 straipsnio 5 dalį konkretūs žemės sklypo ar jo dalies žemės naudojimo būdai pagal detalizajame plane patvirtintą teritorijos naudojimo tipą nustatomi tvirtinant detalųjį planą, o kitais galimais žemės naudojimo būdais keičiami savivaldybės mero sprendimu Vyriausybės nustatyta tvarka informuojant visuomenę. Siekiant, kad kitais galimais žemės naudojimo būdais būtų keičiami mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu, tikslintina 18 straipsnio 5 dalies formuluotė;

3.3.3. pagal 20 straipsnio 2 dalies 2 punktą, kai, vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais, planuojamai statybai ir numatomi veiklai vykdyti privaloma pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, jie keičiami ar nustatomi žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka *mero sprendimu* pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu jis parengtas, įvertinus gautus visuomenės pasiūlymus ir atsižvelgus į gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, viešąsias erdves ir jų poreikį, vykdomą ar suplanuotą vykdyti veiklą, esamą ar suplanuotą (suprojektuotą) inžinerinę ir (ar) socialinę infrastruktūrą. Prašymai pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą paskelbiami be draudžiamų skelbti asmens duomenų Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje informuojant, kad 10 darbo dienų nuo prašymo paskelbimo dienos galima teikti pasiūlymus merui raštu ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo pakeitimo ar nustatymo. Sprendimas dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo pakeitimo ar nustatymo kitą darbo dieną po jo priėmimo dienos paskelbiamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje. Per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo paskelbimo dienos žemės sklypo savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis, taip pat įstatymų nustatytais atvejais kiti subjektai Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Vyriausybės nustatyta tvarka pateikia prašymą įregistruoti žemės sklypo kadastro duomenų (pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo) pasikeitimą Nekilnojamojo turto registre – pasikeitusius žemės sklypo kadastro duomenis įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą. Siekiant, kai planuojamai statybai ir numatomi veiklai vykdyti būtų privaloma pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, jie būtų keičiami ar nustatomi žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu; teikti pasiūlymus merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos

direktoriui raštu ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo pakeitimo ar nustatymo, tikslintina 20 straipsnio 2 dalies 2 punkto formuluotė;

3.3.4. pagal 20 straipsnio 5 dalį *mero patvirtintais* žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektais įgyvendinamos papunkčiuose išdėstytos nuostatos. Siekiant, kad meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius tvirtintų žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, tikslintina 20 straipsnio 5 dalies formuluotė;

3.3.5. pagal 24 straipsnio 5 dalį detalieji planai pradedami rengti *merui priėmus sprendimą* dėl detaliojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų. Detaliųjų planų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius. Siekiant, kad detalieji planai būtų pradedami rengti merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui priėmus sprendimą dėl detaliojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų, tikslintina 24 straipsnio 5 dalies formuluotė;

3.3.6. pagal 27 straipsnio 3 dalį *meras* savivaldybės bendrąjį planą ar savivaldybės dalies bendrąjį planą kartu su šiuose dokumentuose suplanuotai prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai vystyti reikalingu preliminarium lėšų poreikiu teikia tvirtinti savivaldybės tarybai. Savivaldybės bendrasis planas ar savivaldybės dalies bendrasis planas patvirtinami arba atsisakoma juos tvirtinti per 20 darbo dienų nuo jų pateikimo tvirtinti dienos. Siekiant, kad meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės bendrąjį planą ar savivaldybės dalies bendrąjį planą kartu su šiuose dokumentuose suplanuotai prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai vystyti reikalingu preliminarium lėšų poreikiu teiktų tvirtinti savivaldybės tarybai, tikslintina 27 straipsnio 3 dalies formuluotė;

3.3.7. pagal 27 straipsnio 4 dalį detaliuosius planus tvirtina *meras*. Detalusis planas patvirtinamas arba atsisakoma jį tvirtinti per 10 darbo dienų nuo teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos pateikto kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patikrinimo akto gavimo dienos. Siekiant, kad detaliuosius planus tvirtintų meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, tikslintina 27 straipsnio 4 dalies formuluotė;

3.3.8. pagal 27 straipsnio 7 dalį, jeigu *meras* nepatvirtina detaliojo plano per šiame įstatyme nustatytus terminus arba atsisako patvirtinti detalųjį planą ir nepraneša atsisakymo tvirtinti motyvų, planavimo iniciatorius turi teisę per 10 darbo dienų kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos, kad jos pareigūnai Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka pradėtų administracinių nusižengimų teiseną, taip pat planavimo iniciatorius turi teisę kreiptis į teismą su prašymu įpareigoti merą per nustatytą terminą, ne ilgesnį kaip 7 darbo dienas, priimti sprendimą tvirtinti arba motyvuotai atsisakyti tvirtinti detalųjį planą. Siekiant nustatyti, jeigu meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius nepatvirtina detaliojo plano per šiame įstatyme nustatytus terminus arba atsisako patvirtinti detalųjį planą ir nepraneša atsisakymo tvirtinti motyvų, planavimo iniciatorius turi teisę per 10 darbo dienų kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos, tikslintina 27 straipsnio 7 dalies formuluotė.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Įstatymo projekte Nr. 1 siūloma:

4.1.1. papildyti 27 straipsnio 2 dalį 28 punktu ir jį išdėstyti taip:

„28) *įgalioti savivaldybės administracijos direktorių atlikti veiksmus, nurodytus šio straipsnio 2 dalies 12 ir 13 punktuose.*“;

4.2. Įstatymo projekte Nr. 2 siūloma:

4.2.1. pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (-us) priima detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, o urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens

bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, priima meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius*. Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.“;

4.2.2. pakeisti 32 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) savivaldybės taryba įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina savivaldybės lygmens žemėtvarkos schemas, o meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* – vietovės lygmens žemėtvarkos schemas ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus;“;

4.2.3. pakeisti 40 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius, *tačiau sprendimą dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ar motyvuotą atsisakymą jį rengti priima meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius*.“;

4.2.4. pakeisti 40 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Asmenys, turintys teisę inicijuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą, prašymus leisti rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus pateikia merui *ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui*.“;

4.2.5. pakeisti 40 straipsnio 7 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) suderintus ir Nacionalinės žemės tarnybos patikrintus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus tvirtina meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas tvirtinamas tik gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad šį projektą tvirtinti tikslinga.“;

4.2.6. pakeisti 40 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Du bendrą ribą turintys žemės sklypai gali būti perdalijami nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto. Tvarka ir atvejai, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto, nustatomi Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse. Sprendimą dėl šių perdalijimo būdu patikslintų žemės sklypų plotų ir ribų patvirtinimo pagal žemės savininkų ir mero *ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo* suderintus žemės sklypų planus priima Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas.“;

4.3. Įstatymo projekte Nr. 3 siūloma:

4.3.1. pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai turi planavimo iniciatyvos teisę (toliau – planavimo iniciatoriai) ir gali Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis tik savo valia ir sprendimu teikti savivaldybei ar kitų įstatymų nustatytiems specialiojo teritorijų planavimo organizatoriams pasiūlymus dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo, šio įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais – dėl savivaldybės lygmens bendrojo plano koregavimo. Savivaldybės *meras (toliau – meras) ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai per 10 darbo dienų nuo šio pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija ar jos įgaliota institucija šio įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis gali teikti savivaldybei pasiūlymus dėl savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrojo plano koregavimo. *Meras, ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* per 5 darbo dienas nuo Krašto apsaugos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos ir per 15 darbo dienų nuo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ar jos įgaliotos institucijos pasiūlymo gavimo dienos priima sprendimą dėl atitinkamo bendrojo plano koregavimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotai šį pasiūlymą atmeta. Sprendimas priimti pasiūlymą kartu su planavimo organizatoriaus sprendimo dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo ir teritorijų planavimo tikslų projektu viešinamas šio įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Apie motyvuotą sprendimą atmesti pasiūlymą informuojamas planavimo iniciatorius ir sprendimas

skelbiamas savivaldybės ar kitų įstatymų nustatytų specialiojo teritorijų planavimo organizatorių interneto svetainėse. *Meras, ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai neturi teisės reikalauti naudotis iniciatyvos teise, kai šiame įstatyme nustatytais atvejais numatyta veiklai įgyvendinti teritorijų planavimas nereikalingas. Priėmus sprendimą rengti, keisti ar koreguoti siūlomą teritorijų planavimo dokumentą, planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi ar kitų įstatymų nustatytu specialiojo teritorijų planavimo organizatoriumi Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartį, numatančią teritorijų planavimo dokumento rengimą, keitimą, koregavimą ir (ar) finansavimą (jeigu kitokia teritorijų planavimo dokumentų finansavimo tvarka nenustatyta kituose specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose). Teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis skelbiama viešai savivaldybės ar kitų įstatymų nustatyto specialiojo teritorijų planavimo organizatoriaus interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.“;

4.3.2. pakeisti 18 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Konkretūs žemės sklypo ar jo dalies žemės naudojimo būdai pagal detalizajame plane patvirtintą teritorijos naudojimo tipą nustatomi tvirtinant detalųjį planą, o kitais galimais žemės naudojimo būdais keičiami mero *ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus* sprendimu Vyriausybės nustatyta tvarka informuojant visuomenę.“;

4.3.3. pakeisti 20 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kai, vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais, planuojamai statybai ir numatomai veiklai vykdyti privaloma pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, jie keičiami ar nustatomi žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka mero *ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus* sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu jis parengtas, įvertinus gautus visuomenės pasiūlymus ir atsižvelgus į gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, viešąsias erdves ir jų poreikį, vykdomą ar suplanuotą vykdyti veiklą, esamą ar suplanuotą (suprojektuotą) inžinerinę ir (ar) socialinę infrastruktūrą. Prašymai pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą paskelbiami be draudžiamų skelbti asmens duomenų Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje informuojant, kad 10 darbo dienų nuo prašymo paskelbimo dienos galima teikti pasiūlymus merui *ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui* raštu ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo pakeitimo ar nustatymo. Sprendimas dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo pakeitimo ar nustatymo kitą darbo dieną po jo priėmimo dienos paskelbiamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje. Per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo paskelbimo dienos žemės sklypo savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis, taip pat įstatymų nustatytais atvejais kiti subjektai Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Vyriausybės nustatyta tvarka pateikia prašymą įregistruoti žemės sklypo kadastro duomenų (pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo) pasikeitimą Nekilnojamojo turto registre – pasikeitusius žemės sklypo kadastro duomenis įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą.“;

4.3.4. pakeisti 20 straipsnio 5 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„5. Mero *ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus* patvirtintais žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektais.“;

4.3.5. pakeisti 24 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Detalieji planai pradedami rengti merui *ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui* priėmus sprendimą dėl detaliojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų. Detaliųjų planų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius.“;

4.3.6. pakeisti 27 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* savivaldybės bendrąjį planą ar savivaldybės dalies bendrąjį planą kartu su šiuose dokumentuose suplanuoti prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai vystyti reikalingu preliminarium lėšų poreikiu teikia tvirtinti savivaldybės tarybai. Savivaldybės bendrasis planas ar savivaldybės dalies bendrasis planas patvirtinami arba atsisakoma juos tvirtinti per 20 darbo dienų nuo jų pateikimo tvirtinti dienos.“;

4.3.7. pakeisti 27 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Detaliuosius planus tvirtina meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius*. Detalusis planas patvirtinamas arba atsisakoma jį tvirtinti per 10 darbo dienų nuo teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos pateikto kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patikrinimo akto gavimo dienos.“;

4.3.8. pakeisti 27 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu meras *ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius* nepatvirtina detaliojo plano per šiame įstatyme nustatytus terminus arba atsisako patvirtinti detalųjį planą ir nepraneša atsisakymo tvirtinti motyvų, planavimo iniciatorius turi teisę per 10 darbo dienų kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos, kad jos pareigūnai Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka pradėtų administracinių nusižengimų teiseną, taip pat planavimo iniciatorius turi teisę kreiptis į teismą su prašymu įpareigoti merą per nustatytą terminą, ne ilgesnį kaip 7 darbo dienas, priimti sprendimą tvirtinti arba motyvuotai atsisakyti tvirtinti detalųjį planą.“;

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Detalesni Įstatymų projektų numatomo teigiamo reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamojo rašto 4 dalyje.

Poveikis viešojo valdymo sistemai

Papildomo poveikio viešojo valdymo sistemai nebus.

Poveikis žemėtvarkai

Įgyvendinant Įstatymų projektus siekiama spartesnio žemės tvarkymo ir naudojimo proceso.

Teigiamos pasekmės – spartės žemės tvarkymo ir naudojimo procesas.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Poveikis teritorijų planavimui

Įgyvendinant Įstatymų projektus siekiama spartesnio teritorijų planavimo proceso.

Teigiamos pasekmės – spartės teritorijų planavimo procesas.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Poveikis valstybės finansams

Įgyvendinant Įstatymų projektus, papildomo poveikio valstybės finansams nebus.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

Aiškus ir skaidrus Įstatymų projektuose nurodytų nuostatų patikslinimas ir jose taikomas teisinis reglamentavimas mažins korupcijos galimybę.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įgyvendinant Įstatymų projektus siekiama spartesnio teritorijų planavimo plėtros ir žemės tvarkymo ir naudojimo procesų.

Teigiamos pasekmės – siekiama spartesnio teritorijų planavimo ir žemės tvarkymo ir naudojimo procesų.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įgyvendinti Įstatymų Nr. 1, 2, 3 projektus iki šių įstatymo įsigaliojimo reikės parengti:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-09-29 nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;

2) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;

3) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymo Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;

4) Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2013-12-18 nutarimu Nr. 1265 „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;

5) Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimą.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant įgyvendinti Įstatymų projektus naujų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įgyvendinant Įstatymų projektus papildomų lėšų nereikės.

Administracinė našta ūkio subjektams nesikeis.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektai institucijoms ir visuomenei Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktu informacinėje sistemoje (TAIS) neteikti derinti.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „vietos savivalda“, „teritorijų planavimas“, „valstybės tarnautojas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia Seimo nariai:

Aistė Gedvilienė

Simonas Gentvilas